

Det kongelige kunnskapsdepartement
Akersgt. 44
0032 OSLO

Att. Dag Thomas Gisholt

Vår ref: (Oppgis ved svar)
2008/5-1

Deres ref:
200705160-/MLA

Dato
02.01.2008

FØLGEBREV HØRING OM ENDRING I BARNEHAGELOVEN

Vedlagt følger høring om endring i barnehageloven. Saken ble behandlet i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur 12. desember 2007.

Med hilsen

Rina Grønlund
Konstituert barnehagesjef
Direkte telefonnr: 66108215

Saksprotokoll i Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur - 12.12.2007

Behandling

Av 11 representanter var 10 tilstede medregnet møtende vararepresentant.

<i>Besøksadresse</i> Rådhuset, Furusetgt. 12 2050 JESSHEIM Servicetorget Åpningstid: 8.00-15.55	<i>Postadresse</i> Postboks A, 2051 JESSHEIM	<i>Telefon</i> 66 10 80 00 <i>Telefaks</i> 66108001	<i>Bankkonto - kommunen</i> 6208 06 11000 <i>Bankkonto - skatt</i> 6345 06 02355	<i>Org.nr.</i> 933 649 768	<i>E-post</i> postmottak@ullensaker.kommune.no <i>Internett:</i> www.ullensaker.kommune.no
---	--	--	---	-------------------------------	---

Repr. Lien-Hansen foreslo på vegne av FrP, H, Krf og PP:

Ullensaker kommune støtter lovfestet rett til barnehageplass i punkt 3, og innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren under pkt. 6.

Vedr. finansiering i pkt. 4 og 5, ønskes dagens modell videreført.

Votering: Repr. Lien-Hansen's forslag ble vedtatt med 7 stemmer mot 3 stemmer, som ble avgitt for rådmannens innstilling.

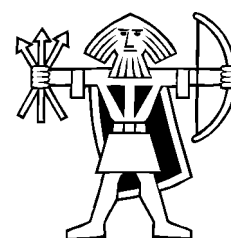
Vedtatt

Ullensaker kommune støtter lovfestet rett til barnehageplass i punkt 3, og innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren under pkt. 6.

Vedr. finansiering i pkt. 4 og 5, ønskes dagens modell videreført.

Ullensaker kommune

Barnehage

SAKSFRAMLEGG

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
82/07	Hovedutvalg for skole, barnehage og kultur	12.12.07

	Hovedutvalg for overordnet planlegging	
--	--	--

HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

RÅDMANNENS INNSTILLING

Ullensaker kommune støtter de foreslåtte endringer i barnehageloven med de kommentarer som går fram av saksframlegget.

Ullensaker, 04.12.2007

Hanne Espeseth
kommunaldirektør

Saksbehandler: Rina Grønlund
 Vedlegg:
 Saksdokumenter: Høringsnotat om utkast til endringer i barnehageloven

SAKEN GJELDER

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til endringer i barnehageloven på høring. Forslaget omfatter:

- Innføring av lovfestet rett til barnehageplass
- Innlemming av statstilskuddene til barnehager i inntektssystemet til kommunene
- Finansiering av ikke- kommunale barnehager
- Innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

Høringsfrist er satt til 3.januar 2008.

VURDERINGER/DRØFTINGER

Innledningsvis i høringsnotatet vises det til at regjeringen ser på barnehager som en frivillig del av utdanningsløpet og at regjeringens mål er

- full barnehagedekning
- høy kvalitet
- lav pris

Punkt 3. Lovfestet rett til barnehageplass

Kommunen har etter barnehagelovens § 8 en plikt til å sørge for at det finnes et tilstrekkelig antall barnehageplasser for barn under opplæringspliktig alder.

Nå foreslås en individuell rett til barnehageplass utformet omkring følgende hovedprinsipper:

- rettighetsfestes når en beregner at full dekning er på plass (2009)
- gjelder barn som har fylt 1 år når opptaket til barnehagen skjer
- hovedregel: Rett til tilbud innen kommunen
- kommunen skal selv finne det reelle behovet for barnehageplasser
- interkommunalt samarbeid mulig
- rett til godkjent barnehagetilbud innenfor barnehagelovens regler
- søkers behov og ønsker skal vektlegges bl.a. i forhold til beliggenhet, oppholdstider og pedagogisk profil
- krav om minimum ett opptak i året fra og med 2009
- langsiktig mål: 2 opptak pr. år
- flere opptak eller løpende opptak vil være mulig

Foreldre som får avslag på søknad om plass, eller får et barnehagetilbud som ikke er i tråd med deres søknad, kan få prøvet vedtaket enten ved forvaltningsklage eller ved domstolsbehandling. Etter departementets vurdering vil den foreslåtte retten til barnehageplass ikke føre til vesentlige økte økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene.

Vurdering:

Kommunaldirektøren oppfatter lovfesting av rett til barnehageplass som et resultat av politisk føring som ble gitt allerede for lang tid tilbake. Således kan lovforslaget tas til etterretning. Det er da også slik at rett til både grunn- og videregående skole er noe vi har hatt lenge.

I forhold til skolesystemet er det imidlertid en forskjell knyttet til at rettigheten ikke følges av en plikt til å benytte retten. Dermed kan man ikke fastslå med sikkerhet hvor mange som til enhver tid vil benytte seg av sin rett. Dette gjør at kommunene må få en viss tid på seg til å tilrettelegge barnehageplasser. Høringsforslaget knytter retten til ett opptak pr. år i første omgang, med en langsiktig ambisjon om to opptak pr. år. Ullensaker kommune har ingen merknader til at rettigheten knytter seg til ett tidspunkt pr. år. På lengre sikt kan det være aktuelt med to opptak pr. år og så etter hvert løpende opptak til barnehage.

Høringsforslaget legger opp til at retten til barnehageplass knytter seg til kommunegrensen. Kommunaldirektøren finner denne avgrensningen hensiktsmessig. Minsteavstander eller lignende vil være svært vanskelig å praktisere.

En viktig forutsetning for rettighetsfestingen av barnehageplass er at kommunenes planlegging må ta høyde for en viss overdekning av antall barnehageplasser. Å etablere nye plasser tar noe tid både i forhold til tilrettelegging av lokaler og rekruttering av personell. Internasjonale rapporter (OECD 2006 og 2007) viser at tidlig tilgang til barnehage gir barn en god start i livet, og at barnehager av god kvalitet gir store, langsiktige effekter, særlig for barn i en utsatt livssituasjon. Det er derfor vesentlig at det settes store krav til kvaliteten av det tilbudet som gis.

Videre vil utviklingen av maksimalprisen foreldrene skal betale, utviklingen av kontantstøtten, det lokale arbeidsmarkeds variasjoner, arbeidsinnvandringen, nedlegging av private barnehager, m.v. påvirke balansen mellom tilbud og etterspørsel etter barnehageplass i betydelig grad.

Statens overføring av ressurser til kommunene må ta høyde for den overdekning av barnehageplasser som kommunene vil være avhengig av å ha til enhver tid. Fleksibilitet i forhold til kvalitetskrav overfor bygninger og bemanning på midlertidig basis kan også være et viktig virkemiddel for å møte svingninger i etterspørsel.

Punkt 4. Rammefinansiering

Når full barnehagedekning er på plass, trolig fra 2010, legges det opp til overgang fra øremerking av tilskudd til barnehagedrift, til rammefinansiering.

Modellen for rammefinansiering vil bli omhandlet i kommuneproposisjonen for 2009, og bli sett i sammenheng med endringer i inntektssystemet samme år (jfr. Sørheimutvalget m.v.).

Det vil i denne sammenheng bli utarbeidet egne kostnadsnøkler for barnehage.

Vurdering:

Kommunaldirektøren anbefaler forslaget om overgang til rammefinansiering av barnehagesektoren når full dekning er på plass.

Det er imidlertid av stor betydning at dette skjer på en måte som

- sikrer full utgiftsdekning for hver enkelt kommune.
- sikrer den enkelte kommune mulighet for å holde en viss overdekning i antall plasser.
- er nøytral med tanke fordelingen mellom kommunale barnehageplasser og plasser drevet av andre. Det kan være store forskjeller i andel kommunale plasser både mellom kommunene og i den enkelte kommune over tid. Markedet bør regulere balansen mellom kommunale og private barnehager og ikke finansieringsordningen fra statens side.

Kommunaldirektøren vil påpeke at Ullensaker har stor vekst og søknaden til barnehageplasser er derfor større enn for gjennomsnittskommunene. Det kan medføre at kommunenes reelle kostnader ikke dekkes. Det vil være avhengig av hvor stor overdekning som det gis kompensasjon for, hvordan denne beregnes og hvilken utvikling det vil være i etterspørselen etter barnehageplasser i Ullensaker. Ullensakers befolkningsvekst er størst for den yngste delen av befolkningen.

Det kan bety en risiko for Ullensaker at opptelling av antall barn og barn med ulike tilpasningsbehov skjer på en bestemt telledato, mens rammetilskuddet beregnes fra en annen dato. Beregning av rammetilskudd basert på befolkning på et gitt tidspunkt, gir en statisk modell, mens endringen i antall barn med barnehagebehov og/eller spesielle behov er dynamisk og endres løpende. Dette gjelder for alle kommunene, men i større grad for Ullensaker pga befolkningsveksten og sammensetningen i denne. Ullensaker har for eksempel en større vekst i gruppen barn med minoritetsbakgrunn enn i barnebefolkningen generelt.

Punkt 5. Finansiering av private barnehager

Høringsdokumentet skisserer to hovedalternativer for overføring av tilskudd til ikke-kommunale / private barnehager:

Alternativ 1: Ikke detaljerte, statlige regler for beregning av tilskuddet

Dette alternativet

- vil bety et kommunalt utformet regelverk
- vil åpne for ulike løsninger i kommunene
- vil bli innført i 2010 for å gi kommunene og private eiere god tid til forberedelse

Alternativ 2: Statlig regulering av finansieringsnivået i loven

Alternativet vil bety

- at staten regulerer nivået på tilskuddet
- krav til en gitt prosentsats av gjennomsnittlig kommunal kostnad pr. plass
- sikre de private barnehagene en minimumsfinansiering
- sikre likt tilskudd til alle barnehagene innad i kommunen
- at en fast prosentsats gjør det nødvendig for mange barnehager å redusere sine kostnader

Vurdering:

Balansen mellom kommunale barnehager og barnehager drevet av andre, er forskjellig kommunene imellom og innen hver enkelt kommune over tid. Ullensaker kommune har pr. nå en meget høy andel private plasser. 75% av plassene er i private barnehager. Når rett til

barnehageplass innføres, vil det være kommunen som har ansvaret for at alle med rett til barnehageplass får plass.

Dette tilsier at overføring av tilskudd til de private barnehagene bør skje via kommunene, og etter et lokalt fastsatt regelverk.

At kommunale og private barnehager i den enkelte kommune skal behandles økonomisk likeverdig i forbindelse med tilskuddberegningen, må ligge fast. Det må imidlertid også legges til rette hjemmel for at kommunene kan stille de samme kvalitetskrav til private som kommunale barnehager.

Kommunaldirektøren ser at alternativ 1 (kommunal forskrift) vil medføre et betydelig arbeid som legges ned i ren administrasjon for å beregne, utbetale og kontrollere tilskudd til de private barnehagene. Videre vil det bli arbeid med utarbeidelse og forvaltning av forskriftene.

Alternativ 2 (sterkere statlig styring) vil sikre likt tilskudd til alle barnehager i kommunen. Ved en sterkere statlig regulering, kan kommunen fortsatt ha det pedagogiske ansvar og veiledning, men vil antakelig spare kostnader på administrasjon av ordningen. Dette alternativet vil kunne gi de private eierne som opererer i flere kommuner, mer forutsigbare rammer for driften.

Etter en helhetlig vurdering anbefaler kommunaldirektøren alternativ 1 (ingen detaljerte statlige regler, men kommunalt utformet regelverk) da Ullensaker på denne måten vil kunne utforme et kommunalt regelverk som er tilpasset kommunens behov som skiller seg fra en gjennomsnittskommune, med tanke på stor vekst i barnebefolkningen, stor innflytting og en høy andel barn i private barnehager.

Punkt 6. Innhenting av nødvendig data i barnehagesektoren

I St.melding nr. 16 (2006-2007) ”...og ingen sto igjen” kapittel 6.7 peker Kunnskapsdepartementet på at det i dag er mangelfull kunnskap om forhold i utdanningssystemet som har betydning for sosial utjevning. For å kunne styrke utdanningssystemets rolle som verktøy i sosial utjevning, må kunnskapsgrunnlaget utvides. Det er ifølge meldingen et stort, udekket behov for statistikk, forskning og analyse av utviklingstrender og langsiktige effekter.

For å gjennomføre langsiktige studier og for å følge forskjellige grupper gjennom utdanningsløpet og undersøke langsiktige effekter av deltagelse i barnehage i forhold til senere utdanning, mener departementet det er nødvendig å samle inn og systematisere opplysninger om deltagelse i barnehager på individnivå.

De siste 20 årene har vi fått økt kunnskap om betydningen småbarnsperioden har for individets mulighet til livslang læring. Det er bred enighet om at barnehagen er en viktig arena for læring for barn i førskolealder. Likevel er det gjort få norske studier som undersøker sammenheng mellom deltagelse i barnehage og senere læring.

Vurdering:

Kommunaldirektøren er positiv til forslaget om innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren. Langsiktige studier og forskning på sammenheng mellom deltagelse i barnehage og senere læring, ønskes velkommen.

KONKLUSJON

Kommunaldirektør anbefaler at Ullensaker kommune støtter de foreslåtte endringer i barnehageloven med de kommentarer som går fram av saksframlegget.

Melding om vedtak sendes:

- Enhet barnehage
- Økonomi
- SBK-stab